

PROJEKT NR 9. Zwierzęta są **OBO**k nas!

4. Kastracja kotów wolno żyjących, zwierząt właścicielskich oraz chipowanie

Lokalizacja:

Obszar całego miasta.

Opis zadania:

Zadanie zakłada kastrację kotów wolno żyjących oraz kastrację i chipowanie zwierząt właścicielskich z terenu Olsztyna w kilku wybranych lecznicach weterynaryjnych. Obejmuje kastrację kotek i kocurów, suk i psów, opiekę weterynaryjną w lecznicy po zabiegu i przechowanie do momentu, kiedy możliwe będzie wypuszczenie zwierząt w miejsce bytowania lub odbiór przez właścicieli. Koty wolno żyjące dostarczane będą do lecznic przez społecznych opiekunów/karmicieli, wolontariuszy lub organizacje pozarządowe mające w statucie zapis o ograniczaniu bezdomności zwierząt. Koty po zabiegu będą znakowane przez widoczne trójkątne nacięcie lewego ucha, zwierzęta właścicielskie zostaną zchipowane z rejestracją w ogólnopolskiej bazie danych.

Kastracja kotów wolno żyjących przeprowadzona będzie w co najmniej dwóch lecznicach weterynaryjnych. Ze względu na nieprzewidywalne zachowanie kotów wolno żyjących oraz duże skupiska, z których czasem wyłapuje się kilka zwierząt naraz, oraz uwzględniając możliwości lecznic, w tym potrzebę urlopów, przypadki losowe czy choroby, kastracja przeprowadzana powinna być w wielu lecznicach. Realizacja zadania powinna rozpocząć się najpóźniej w lutym, ponieważ tylko wcześniej rozpoczęta pozwoli na ograniczenie populacji kotów. Zabiegi kastracji połączone będą z ogólnym przeglądem stanu zwierzęcia i obejmować będą także sprawdzenie czy zwierzę nie jest zchipowane, sanację jamy ustnej, w razie konieczności usunięcie zębów, zastosowanie środka przeciw pasożytom zewnętrznym i wewnętrznym (zalecany Stronghold), opatrzenie ewentualnych ran i ropni z zastosowaniem długodziałającego antybiotyku (np. Convenia) i/lub środków przeciwzapalnych, ręczne usunięcie kleszczy. W razie potrzeby koty będą przechowywane w lecznicy do 72 godzin. W przypadku kiedy zwierzę trafi do lecznicy w godzinach popołudniowych lub wieczornych i zabieg będzie wykonywany dnia następnego powinien zostać przeprowadzony nie później niż 14 godzin od przyjęcia. W sytuacji, gdy do lecznicy zostanie dostarczony kot wolno żyjący, który został już wykastrowany zostanie wykonane nacięcie ucha żeby uniknąć w przyszłości łapania zwierząt, u których wykonano kastrację. Zabiegi zostaną, poza uzasadnionymi wyjątkami, wykonane cięciem bocznym. Jeśli do narkozy będzie stosowany środek długometabolizowany zaleca się podanie środka wybudzającego jeśli przy odbiorze stan zwierzęcia wskazuje na nie w pełni odzyskaną świadomość. Kastracja zwierząt właścicielskich odbywać się będzie w dwóch lecznicach. Dopuszczone będzie kastrowanie wszystkich ww. zwierząt znajdujących się pod opieką jednej osoby. Jeśli zwierzę zostało wcześniej wykastrowane, będzie można wykonać jedynie chipowanie z rejestracją w ogólnopolskiej bazie danych. Zalecane są uproszczone procedury - akcja ma zachęcić do kastracji chipowania.

Kastracja i leczenie kotów wolno żyjących

1. W ramach realizacji zadania zabiegowi kastracji zostaną poddane kotki i kocury wolno bytujące wyłącznie na terenie miasta Olsztyna.

2. Zabiegi kastracji będą dokonywana w co najmniej dwóch lecznicach weterynaryjnych. Wymagania dotyczące lecznic weterynaryjnych:

- lecznice mają znajdować się na terenie miasta Olsztyna;
- lecznice mają być czynne w dogodnych dla obywateli godzinach (co najmniej 8 godzin w dni robocze i co najmniej 6 godzin w sobotę lub niedzielę);
- lecznice mają zapewnić odpowiednie warunki do przechowywania zwierząt po zabiegu, aż do całkowitego wybudzenia;
- lecznice mają dysponować personelem, który zapewni szybkie przeprowadzenie zabiegu (nie później niż 8 godzin po dostarczeniu zwierzęcia) ;
- kastracje kotek mają być wykonane „cięciem bocznym” (za wyjątkiem sytuacji gdy nie jest to możliwe);
- lecznica ma dysponować personelem, który udzieli obywatelom niezbędnych informacji dotyczących kastracji, pomoże w wypełnieniu wymaganych dokumentów oraz wprowadzi do systemu dane dotyczące wykonania zabiegu (nie później niż do końca dnia, w którym został wykonany).

3. Koty zostaną poddane:

- ocenie stanu zdrowia;
- zabiegowi kastracji (przy użyciu szwów rozpuszczalnych);
- nacięciu lewego ucha (w celu zaznaczenia, że kocur/kotka jest już po zabiegu kastracji);
- wyczyszczeniu uszu (w razie konieczności podaniu preparatu przeciw świerzbowi);
- przeglądowi i oczyszczeniu uzębienia, w razie konieczności zabiegowi sanacji;
- podaniu antybiotyku długodziałającego (po zabiegu kastracji-działającego 3 dni, po oczyszczaniu i sanacji zębów-działającego 14 dni);
- odrobaczeniu, poprzez podanie preparatu przeciw pasożytom zewnętrznym i wewnętrznym;

- przechowaniu w przychodni weterynaryjnej co najmniej do momentu całkowitego wybudzenia (w razie konieczności do 72 godzin po zabiegu).

4. Oprócz kastracji kotów wolno żyjących, zadanie ma także na celu - uzupełnienie olsztyńskiej listy Społecznych Opiekunów Kotów Wolno Żyjących.

5. W ramach projektu zostanie zakupiona karma dla kotów, która zostanie rozdana Karmicielom zarejestrowanym na olsztyńskiej liście Społecznych Opiekunów Kotów Wolno Żyjących (zgodnie z opisem zadania 3. Kocie Azyle)

Kastracja zwierząt właścicielskich oraz chipowanie

1. W ramach zadania bezpłatnej kastracji podlegają: psy i koty właścicielskie zamieszkujące wyłącznie miasto Olsztyn.

Wymagania dotyczące zakwalifikowania do bezpłatnej kastracji:

- wypełnienie wymaganych dokumentów potwierdzających miejsce zamieszkania-Olsztyn;
- okazanie dowodu tożsamości;
- okazanie książeczki zdrowia zwierzęcia;
- zakwalifikowanie przez lekarza weterynarii do zabiegu.

2. Zabiegi kastracji będą dokonywane w co najmniej dwóch lecznicach weterynaryjnych. Wymagania dotyczące lecznic weterynaryjnych:

- lecznice mają znajdować się na terenie miasta Olsztyna;
- lecznice mają być czynne w dogodnych dla obywateli godzinach (co najmniej 8 godzin w dni robocze i co najmniej 6 godzin w sobotę lub niedzielę);
- lecznice mają zapewnić odpowiednie warunki do przechowywania zwierząt po zabiegu, aż do całkowitego wybudzenia i odbioru przez właściciela;
- lecznice mają posiadać sprzęt do chipowania zwierząt i czytnik chipów;
- lecznica ma dysponować personelem, który udzieli obywatelom niezbędnych informacji dotyczących zabiegu, pomoże w wypełnieniu wymaganych dokumentów upoważniających do bezpłatnej kastracji oraz wprowadzi do systemu dane dotyczące wykonania zabiegu (nie później niż do końca dnia, w którym został wykonany), zarejestruje wprowadzone chipy.

3. W ramach zadania zwierzęta zostaną poddane:

- kwalifikacji do zabiegu kastracji;
- zabiegowi kastracji (przy użyciu szwów rozpuszczalnych);
- podaniu antybiotyku i leków przeciwbólowych;
- przechowaniu w przychodni weterynaryjnej co najmniej do momentu całkowitego wybudzenia i odebrania przez właściciela.

4. Właściciele zwierząt będą mieli także możliwość bezpłatnego zachipowania zwierząt oraz ich rejestracji niezależnie od zabiegu kastracji.

Realizacja zabiegów będzie dostępna dla wszystkich mieszkańców Olsztyna.

Uzasadnienie realizacji zadania:

Większość ludzi nie zastanawia się nawet nad problemem bezdomności kotów wolno bytujących. Wszystkie koty spotykane w drodze do pracy czy do sklepu, pod piwnicznymi okienkami, na rodzinnych ogródkach działkowych, za garażami, to koty, które przyszły na świat przez nieodpowiedzialnych ludzi, którzy dopuścili do ich niepotrzebnego rozmnożenia. Nadmierna populacja kotów jest konsekwencją braku kastracji, braku ustawowego chipowania zwierząt właścicielskich oraz braku edukacji. Wszyscy już przywykli do widoku bezdomnych kotów, bo mijają je niemal na każdej ulicy. Obraz kotów na ulicy stał się dla ludzi tak powszedni, że wielu z nich nie zastanawia się nad tym, czy ktoś sprawuje nad tymi zwierzętami opiekę.

Wiele osób uznaje również, że koty nie potrzebują pomocy człowieka i w przeciwieństwie do psów, radzą sobie na wolności dużo lepiej. Niestety, nie jest to prawdą. Bez pomocy człowieka i bez dokarmiania, koty cierpią i szybciej umierają. Schroniska i przytuliska wypełnione są kotami, których nikt nie chce. Na szczęście wiedza społeczeństwa na temat bezdomności zwierząt regularnie wzrasta dzięki działaniom organizacji prozwierzęcych, akcjom edukacyjnym i przekazom w mediach tradycyjnych i społecznościowych.

Do tej pory najszerzej stosowaną i uważaną za najbardziej efektywną metodą ograniczenia populacji kotów była metoda TNR (Trap-Neuter-Return), czyli Złapać-Wykastrować-Wypuścić. Także w Olsztynie ta metoda jest powszechnie stosowana i polecana, choć pewnie wiele osób do tej pory nie znało jej nazwy. Według tej metody koty są wylapywane w miejscach bytowania, kastrowane, a potem wypuszczane w tym samym miejscu. Każdy odpowiedzialny Karmiciel czyli osoba dbająca o koty wolno żyjące, sami wylapują swoich

kociach podopiecznych do kastracji lub też prosi aktywistów prozwierzęcych o pomoc w ich schwytaniu. Trwające 12 lat badania nad skutecznością metody TNR, przeprowadzone przez Prof. Eyal Klement oraz dr Idit Gunther ze Szkoły Medycyny Weterynaryjnej na Uniwersytecie Hebrajskim w Jerozolimie wykazały, jak ważny jest udział Karmicieli w tym procesie. Wykazały one, że aby uzyskać długoterminowy oraz rzeczywisty spadek liczby wolno żyjących kotów, należy nadal stosować metodę TNR i utrzymywać kastrację na poziomie 70% populacji na danym terenie, w połączeniu ze współpracą z Karmicielami. Kontrola zasobów karmy dla kotów wolno żyjących, a także skupianie kotów w miejscach dokarmiania, ma zapewnić stały spadek ich populacji. Niezwykle ważna jest w tym modelu właśnie rola Karmicieli. Realizacja tego projektu ma zapewnić zmniejszenie i realną kontrolę populacji kotów wolno żyjących, a co za tym idzie wzrost ich dobrostanu. Cel zostanie osiągnięty poprzez kontynuację kastracji zgodnie z metodą Złap-Wykastruj-Wypuść oraz pogłębienie współpracy z olsztyńskimi Karmicielami. Dzięki bezpłatnym kastracjom i dystrybucji karmy, zostanie uzupełniona olsztyńska lista Społecznych Opiekunów Kotów Wolno Żyjących. Pozwoli to bardziej skupić koty wokół punktów dokarmiania, określić wielkość populacji i ograniczyć niekontrolowane rozmnażanie. Zabieg kastracji jest dla większości kotów, jedyną okazją w życiu, do „wizyty” u weterynarza. Zarówno kastracja, jak i zabiegi dodatkowe podczas kastracji, wpłyną pozytywnie na ich dobrostan. Dzięki temu nasza gmina, która jest ustawowo odpowiedzialna za opiekę nad nimi, nie będzie musiała w przyszłości ponosić dodatkowych kosztów ich leczenia i umieszczania ich potomstwa w schronisku.

Bezdomność zwierząt jest problemem, który ma wiele przyczyn, ale główne z nich tkwią, niestety, w ludzkich zachowaniach. Głównymi przyczynami bezdomności zwierząt jest brak edukacji, niekontrolowane rozmnażanie zwierząt właścicielskich i brak chipowania. Projekt ma na celu zapewnienie bezpłatnego dostępu do kastracji i chipowania zwierząt właścicielskich. W ramach całego projektu przeprowadzona zostanie także akcja edukacyjna zachęcająca całą lokalną społeczność do aktywnych działań na rzecz walki z bezdomnością zwierząt, która opisana jest w zadaniu nr 6. Akcje edukacyjne. Przez edukację społeczną i zachęty do zmiany negatywnych zachowań, możemy przyczynić się do zmniejszenia cierpień zwierząt i ograniczenia ich bezdomności.

Najczęstsze przyczyny bezdomności to:

- Porzucenie przez właścicieli wskutek nieprzemyślanych decyzji oraz niewiedza na temat obowiązków związanych z posiadaniem zwierzęcia;
- Ucieczka zwierzęcia spowodowana różnymi przyczynami: ucieczki niewykastrowanych samców, zerwaniem się ze smyczy, wyskoczenie zwierzęcia przez niezabezpieczony balkon lub okno, ucieczka w czasie transportu do weterynarza itp.;
- Niekontrolowane rozmnażanie (i późniejsze oddawanie szczeniaków i kociąt w tak zwane „dobre ręce”, bez sprawdzenia intencji nowych opiekunów).

Zbyt duża populacja zwierząt domowych, zarówno psów jak i kotów, sprawia, że schroniska i przytuliska zapełnione są zwierzętami, których nikt nie chce, a część zwierząt jest w domach, w których nie zapewnia się im nawet ich podstawowych potrzeb. Wspomnieć należy także o bardzo wysokich kosztach, które gminy (odpowiedzialne za zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom) w związku z tym ponoszą. Dlatego też, powinniśmy walczyć z przyczynami takiego stanu rzeczy, a nie zapobiegać jego skutkom. Aby dokonać zmian, w pierwszej kolejności trzeba zadbać o edukację lokalnej społeczności już od najmłodszych lat. Uczyc dzieci i młodzież empatii i właściwych zachowań wobec zwierząt. Jednocześnie należy zachęcać właścicieli zwierząt do ich kastracji, która jest najskuteczniejszą formą kontrolowania ich liczebności i najskuteczniejszą metodą zapobiegania bezdomności zwierząt.

Realizacja całego projektu ma na celu nie tylko ułatwienie lokalnej społeczności dostępu do zabiegów kastracji, ale także edukację dzieci i młodzieży. Uwrażliwienie młodego pokolenia na krzywdę zwierząt i wskazanie im kastracji i chipowania jako najskuteczniejszych metod walki z ich bezdomnością. Edukacja „dziś” zaowocuje „jutro” mniejszą ilością zwierząt w schroniskach i mniejszymi kosztami na ich utrzymanie.

Elementy składowe zadania:

1. Kastracja kotek wolno żyjących (wraz z przeglądem uzębienia, podaniem antybiotyku długodziałającego, zastosowaniem środka przeciw pasożytom)
2. Kastracja kocurów wolno żyjących (wraz z przeglądem uzębienia, podaniem antybiotyku długodziałającego, zastosowaniem środka przeciw pasożytom)
3. Kastracja suk właścicielskich
4. Kastracja psów właścicielskich
5. Kastracja kotek właścicielskich
6. Kastracja kocurów właścicielskich
7. Chipowanie zwierząt właścicielskich i rejestracja w systemie

Budżet zadania:

1. Kastracja i leczenie kotek wolno żyjących	=	90 000 zł
2. Kastracja i leczenie kocurów wolno żyjących	=	40 000 zł
3. Kastracja suk właścicielskich	=	35 000 zł
4. Kastracja psów właścicielskich	=	30 000 zł
5. Kastracja kotek właścicielskich	=	25 000 zł
6. Kastracja kocurów właścicielskich	=	15 000 zł
7. Chipowanie zwierząt właścicielskich i rejestracja w systemie	=	15 000 zł
RAZEM		250 000,00 zł

Dzięki kastracji zwierzęta są zdrowsze!

Źródło: Shutterstock

* Koncepcja projektu powstała we współpracy z organizacjami działającymi na terenie Olsztyna: Schronisko dla Zwierząt w Olsztynie, Fundacja Per Mondo, Fundacja NEBO, Fundacja Albatros, Stowarzyszenie Miasto Dobre dla Zwierząt, OTOZ Animals o/Olsztyn, Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce o/Olsztyn, Stowarzyszenie "Baby Pruskie Tradycja Jakości" oraz niezrzeszonymi, działającymi społecznie mieszkańcami Olsztyna.